ترجمه لب اللب للشيخ الأكبر

(٩٤)

ترجم اسمعيل حقي

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı | Hacı Mahmud
Yeni Kayıt | 3978
Eski Kayıt No |

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

❁ لب اللب ❁

❁ بسم الله الرحمن الرحيم ❁

الحمد لوليه ❁ والصلوة على نبيه ❁ اما (بعد) بو رساله نك تحريرينه باعث وبادى ❁ واملا وانشاسنه سبب وداعى بودركه (حضرت قطب الاقطاب وشيخ على الاطلاق ❁ حضرت محى الدين عربى قدس الله تعالى سره العزيز ❁ وقدس سرنا لسرك ❁ فتوحات مكيه آدلو كتابنده حقيقته ومعرفته متعلق مسائلك لب ومغزنى مشتمل برقاج مسئله جمع اولنوب ❁ لكن كتب عربيه دن استنباط واستخراج ايتمكه قدرتى اولميان اخوان حقنده كزلى بر كنج مثابه سنده اولمغين ❁ محبّ الفقنه قادر اولمدايغم (عزيزمز وافندمز حضرتلرى) سلمه الله تعالى تركى يه ترجمه اولنوب ❁ اول كزلى كنج اظهار اولنمسين امر واشارت ايتدكلرى اجلدن ❁ المأمور معذور مصداقنجه مهما امكن ترجمه سنه شروع اولنوب ❁ ومناسبتله اقتضا ايتدكجه بعض فوائد الحاق اولندى ❁ حقيقتده بو حقير دست كاتبده قلم ❁ ويد قواسده تير وكمان مثابه سنده اولديغمزده ريب وكمان اولنميه ❁ مثلا

باده مجازيله مست اولان كيمسه مستلكى حالنده بعض كلمات ايلسه اول كلمات كندى فعليله دكلدر باده نك فعليله در اول سويلتدى ديرلر ❁ ومغمى عليه اولان بى اختيار كلمات ايلسه جن سويلتدى ديرلر سوزنى معذور كوررلر ❁ اوليا خود حقك قدرت الى وقدرت دايدر ❁ نتكيم حديث قدسيده بيورر ❁ اذا احببت عبدا كنت له يدا ولسانا ❁ يعنى برقولمى سوسم الى بن اولورم ودلى بن اولورم (بس) بو حقيرك اسانمده سويلين اول اولسه عجبمى اولور (آيت) وما رميت اذ رميت ولكن الله رمى بو معنايه شاهدو كواهدر وكنه اشارتلريله بو رساله يه لب اللب (وسر السر) ديو تسميه اولندى ❁ مرجودركه خطا وخللى دامن عفوله ستر بيوريله ❁ زيرا الانسان محل النسيان دكلمي در (وما توفيقى الا بالله عليه توكلت واليه انيب) حضرت شيخ فتوحات مكيه سنده ايراد ايلدكلرى مسائلدن برى بودركه ❁ فاذا كان العارف عارفا حقيقة فلم يتقيد بمعتقد دون معتقد يعنى حچن بر عارف كنديك حقيقتنه عارف اولسه بر اعتقادله مقيد اولوب بر اعتقادله اولمامق لازم (يعنى) عارف بالله اعتقادنده هيولى كبى اولوب هيولى هر نه صورتى اولورسه قبول ايدوب جمله سنه محل اولوب وحد ذاتنده كنديه تغيير وتبديل طارى اولمز هر نه نوعه وصورته ملاقى اولورسه وحد ذاتنده ينه كندى اصلى اوزره باقى اولديغى كبى عارف بالله دخى هر درلو اعتقادى قبول ايدوب ومجازى اعتقادله مقيد اولميوب ونفس الامر اوزره اولان اعتقادنده ينه دائم وثابت اولوب وسائر جمله اعتقاداتى جامع وحاوى

اولوب جمله سنك اصلنه واقف ودائره سی اوسع اولمغین معروفی هر نه
کونه لباس وصورتلرله جلوه کراولورسه غفلت ایتمیوب پرلباسنه
قید ایتمیوب هر یوزده مشاهده ایدر

※ بیت ※

※ تجلیات خدا ایله در قو دوجهان ※
※ جمال حقه نظر قیل پای وجهه کان ※

(وحدیث) شریفده وارد اولمشدرکه اهل جنت جنة داخل اولدقده حق سبحانه وتعالی جمال باکمالندن حجاب کبریاسن رفع ایدوب (انا ربکم الاعلی) دیوب (یعنی) سزك بونجه یللار آه کورسم دیو آرزو چکدیکز رب اعلاکز بنم دیو نمایان اولدقده آنلر انکار ایدوب حاشا وکلا دیوب فریاد وفغان ایدەلر (واوچ) دفعه کونا کون تجلیلرله نمایان اوله وانکار ایدەلر ※ آخر کار هیچ بر علامتکز وارمیدر ربکزله سزك ما بینکزده دیوب خطاب ایدوب نعم واردر دیرلر واندن صکره هر کیمسیه کندی ظنی واعتقادی اوزره تجلی ایدوب نمایان اوله وقبول ایدەلر نتکیم حدیث شریفده بیورر (انکم سترون ربکم کما ترون القمر لیلة البدر) (یعنی) سز آیك اون دردنجی کیجه سی قمری نیجه کوررسکز ربکزی اویله آشکار کوررسکز (اما) عارف اولنلر اول امرده همان کوردیکی کبی اقرار ایلیه زیراکه بوندن جمله اعتقاداتی جامع اولوب بر اعتقاد له مقید اولمدیغی آنکیچوندر

※ بیت ※

※ بو کون هر کیم کورر یارین ※

※ کورن آنلردر یارین ※
※ نه بلسون آنده دلدارین ※
※ اولنلر بونده اعمادن ※

نتکیم حضرت قرآنده بیورر (من کان فی هذه اعمی فهو فی الآخرة اعمی) یعنی هر کیم بونده اعمی اولوب حقی کوروب بیلمزسه یارین آخرنده دخی اعمی حشر اولور (ودخی) حقی کورمك نصیب اولمز (پس) حق تعالیدن رجا مز اول اوله که قوللرینی تقلیددن ومجازی اعتقادله مقید اولمقدن صقلسون ※ واکر سؤال اولنورسه که عارف کندینك حقیقتنه عارف اولمق نوجهله حاصل اولور (جواب) کرکدرکه کندوسنك حقیقتنه واصل عارف بالله اولان بر ذاته از دل وجان اتباع ایدوب وانك خلقیله خلقلنمکله اولورکه (وابتغوا الیه الوسیلة) دیو بیورلمشدر (یعنی) بنی بولمق دیلرسکز بنی بولمش قوللرم واردر آنلرك دامنینه تشبث ایدك آنلر سزه وسیله اولوب بکا اولاشدررلر بیورلمشدر پس آنلره خدمت ایلمکله کشی کندوبی بیلوب وقندن کلوب قنده کیده جکن ونه ایچون کلوب وحالاته مقامده ایدوکن بیله و بونده کلمکدن مراد ومقصود اولدرکه حدیث قدسیده بیورر (کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف به) یعنی بن برکزلی کنج ایدم دلدمکه بلنم ※ پس بنی بلسونلر دیو بو خلقی خلق ایلدمکه بلنم لکن ای عاشق حقی بلمك ممکن دکلدر تا کشی کندی نفسنه عارف اولمینجه نتکیم حدیث شریفده وارد اولمشدر (من عرف

نفسنه فقد عرف ربه) یعنی هر کیم نفسنی بلدیسه ربسنه عارف اولور
وعکسی دخی بویله در اهلنه معلومدر ۞ وحدیث شریفك حقنده
خواص وعوام قدرتلری یتدکجه معنا سویلمشلردر ۞ خواص
قتنده اولان بر معنا بیان اولنسون ان شاء الله تعالی لکن بو مقامده
یدی طور مشاهده اولنمشدر (طور اول یعنی بر کمسه کندی جسمنده
وجسدنده متصرف اولان روح جزئیسنی که اکا نفس ناطقه دخی
دیرلر (واما اهل وحدت قتنده نفسنه وقلبه روحه وعقله وسره
جمله سنه شیء واحد دیرلر انجق صفاتی تبدیل اولدقجه بر اعتبارله
بر اسم ویریلور ۞ پس اول نفس ناطقه سی جسم وجسمانی اولمیوب
جسدنك داخلنده وخارجنده تدبیر وتصرف ایدوب لامکان وبی‌نشان
یعنی بونده موضع مخصوص اولمیوب هر نه یه پرمق بصرسك
اوراده بالکلیه موجود اولوب تجزی وانقسامه قابل اولمیوب ۞ یعنی
بولنمك وپاره لنمك ممکن اولمیوب بالکلیه النده طوتان وکوزنده بقان
ودلندن سویلین واياغندن یوریان وقولاغندن ایشیدن وجمیع عضونده
تصرف ایدن اول اولوب (وبدننك اجزاسندن هر جزءده
بذاته وبکلیته موجود اولوب جمله بدنی محیط وجمله دن منزه ومبرا
اولوب اگر پرمغی ویا الی ویا ایاغی قطع اولنسه اکا هیچ بر نقصان وزوال
اولمیوب اول ینه کما کان مرکزنده دائم وقائم اولوب ۞ واگر جمله جسده
فنا دخی طاری اولورسه اکا فنا وزوال اولمیوب ۞ وبونك امثالی
معاینه که حد وحصره گلمز کشی کندی نفسنده بیلوب مطلع
اولسه بو طور اولدر ۞ یعنی ترقی ایدوب (الطور الثانی) پس

بو طور ثانیده آفاقده نظر ایدوب یعنی آفاقده اولان نفس کله نظر
ایدوب که آکا عقل وروح کلی اضافی دخی دیرلر خلیفة الله در
اولدخی جسم وجسمانی اولمیوب جمله یرلرك وگوکلرك داخلنده
وخارجنده اولمیوب ۞ وجمله موجوداتی احاطه وتدبیر وتصرف
ایدوب اکا نسبت اعلای علیین اسفل سافلینه برابر اولوب هر مرتبه ده
بالکلیه ذاتیله موجود اولوب تجزی وانقسامه قابل اولمیوب
جمله یرلر وگوکلر هلاك وفنا اولسلر اکا هیچ فنا وزوال طاری اولمز ۞
مثلا آفتاب عالمتابه نسبت عالمده نه مقدار خانه وسرایلر بنا اولنسه
جملیه نور وضیا حاصل اولور ۞ والا هر خانه یه باجه سنه وپنجره سنه
گوره حاصل اولور ونقدر خانه وسرایلر خراب وهدم اولنسه
آفتابه فنا وزوال ایراث ایتمدیکی کبی حق تعالی نقدر انسان وحیوان
خلق ایلسه روح جمله سنه حیات ویروب تدبیر وتصرف ایدر ۞
ونقدر ذی روح فوت اولورسه دخی روح اضافی کما کان دائم
وقائم اولوب ومرکزنده ثابت اولدیغك بلسه بو طور ثانیدر
(الطور الثالث) طور ثالثده بوندخی ترقی ایدوب کندینك
روح جزئیه سن روح کلیده فانی ومحو گوروب روح اضافیله
زنده اوله ۞ یعنی روحی روح کلی وعقلی عقل کلی ایدیکن حق
الیقین مشاهده ایلیه بو طور ثالثدر (الطور الرابع) بعده طور
رابعدن دخی ترقی ایدوب کندی روحنی روح اضافیده فانی وروح
اضافی ذات حقده محو گوروب جزئیتدن وکلیتدن خلاص اولوب جمله
افعالی فعل حقده وجمله اسما وصفاتی اسم وصفات حقده وجمله ذواتی

ذات حقده فانی و محو ایتدکلرینك علم الیقین و حق الیقین مشاهده ایدر ❊
لا موجود الا هو ❊ ولیس فی جبة الوجود سواه ❊ معناسنه ذوقله
و حاله واقف اولوب ❊ لمن الملك الیوم لله الواحد القهار ❊ معناسنه
واقف اولوب حقدن غیری ظاهرده موجود اولمدیغنه عارف اولقدر ❊
مثلا ذکری مرور ایدن طورلرك بر طوری انفس و بر طوری آفاق و بر
طوری ایکیسنك جمعیدر و بر طوری دخی جملهسنك ذات حقده محو
و مستهلك اولدقلری بیاننده در (الطور الخامس) بشنجیسی اولدر که بو
مقامه کلنجه اولان اطواری جمع ایدوب و مشاهده ایتمکدر ❊ و بو مقام
صاحبنه ابن الوقت دیرلر (الطور السادس) آلتنجی طورده جملیه کندیسی
مرآت اولوب و بو مقامده سالك کندیدن غیری کمسهیی کورهمز و جمله
اشیایی کندیه مربوط کوروب لیس فی جبتی سوی الله ❊ و هل فی
الدارین غیری ❊ دیر ❊ یعنی جبهم ایچره حقدن غیری کمسه یوق و ایکی
جهانده بندن غیری کمسه یوقدر دیر ❊ یعنی جمله کندیه مرآت
و کندی جملیه مرآت اولوب ❊ بلکه مرآتده و مرآتدن منصبغ اولانده
کندی اولور ❊ بوندن اول ابن وقت مقامنده ایدی ❊ لا موجود الا الله
دیر ایدی ❊ و بو مقامه رسیده اولدقده لا موجود الا انا دیر ❊ و بو
مقامه ابو الوقت دیو تسمیه اولنور (الطور السابع) یدنجی طورده
سالك فناء کلی ایله محو محضه و محو صرفه رسیده اولوب بقا ندر بقا
حاصل اولوب نه حاله و نه مقامله موصوف اولور و نه مشاهده و نه
معرفت بالکلیه فنا اولوب تعبیر و تقریری قابل اولمز زیرا محو کل
مقامیدر مقام دیدیکمزده تعبیر لازم کلور بو مرتبهنك صاحبنی بیقام

و بینشاندر ❊ انجق اهل ذوق اولنلر ذوقله بیلورز ❊ اللهم یسر لنا ❊
پس عارف بو مقامه واصل اولینجق که مقام جمعدر فرق کالدکده
حقانی وجود خلعت و یریلور کندینك حقیقتنه عارف اولوب
حقه عارف اولور ❊ و بر مجازی اعتقادله کندو بی مقید قلمز دیمك
اولور ❊ بیت ❊

اولینجه بولمادم یول او حقا
آنده اولدم حقله حی و بقا
کندمی کندم بوردم کینه بولام کندمی
هب اولورسن هیچ ایدنجه ینه کندك کندکی

(پس) عارفك معلومی اولدیکه جمله آفاقده و انفسده جلوهکر
اولان بر ذات و بر حقیقتدر غیری یوقدر ❊ جمله وارلق بر
وارلقدر و بر جاندر و بر تندر ❊ و اول حقیقت واحد متجزی و منقسم
دکلدر ❊ یعنی بولنمز و پاره لنمز ❊ و جمله مظاهر مجلاسیدر و آلتیدر
هر مظاهرده بالکلیه ظاهر اولور جمله اسما و صفاتیله اگر بر ذرهده
ایسه ده و هر کسه اعتقادنه و ظننه کوره و هر مرتبهده و هر محل
و مقامده بر یوز کوستر اگر ظاهرده و اگر باطنده یعنی هر هیئتده
مصور اولان و هر عقلده معقول اولان و هر کوکلده معنی اولان
و هر سمعده مسموع اولان و هر بصرده مبصر اولان اودر ❊ بر
یوزدن جلوهکر اولوب و بر یوزدن ناظر اولور عاشق و معشوق
طالب و مطلوب مقتدر و معتقد و اعتقاد بر ایدوکن بلنجه عارف بر
اعتقاد مخصوصله کندو بی قید ایلمز دیمك اولور (حکایت) برقاچ
اعمی بر یره جمع اولوب عجب بر فیلی کوره بلور میوز دیو وقتا که

فیلبـان بونلری فیلك یانه کوتوردکده کیمی فیلك قولاغنه
یاپشـدی و کیمی اپاغنه یاپشدی و کیمی قرنـه و کیمی
خرطومنه یاپشدیلر ☼ وبعده غوغایه باشلدیلر اپاغنه یاپشان
فیل درلك کبیـدر دیدی قولاغنـه یاپشـان صفره کبیدر
دیدی وقرنـه یاپشـان کوب کبیدر دیدی ☼ والحاصل هر بر
عضونه یاپشـان بردرلو اعتقـاد ایلدیلر ☼ اشته اهل تقلید
بویله‌در وبر اعتقاد مخصوص ومحبوسلردر

بیت

☼ تعینده بوکون کیم قالدی محبوس ☼
☼ دوشوب خاکه اولیسر کلی مأیوس ☼

اما کندینـك حقیقتـه عارف اولان عارف بالله کنـدوینی
براعتقاد ایله مقید اتمز تنکم مرور ایلدی ☼ ودخی عارف کندینك
حقیقتـه عارف وعالم اولمق حضرات خمسـهٔ الهیه‌یه عارف
وعالم اولمغـه موقوف اولدیـغـه اول حضرات خمسه بیانـه
شروع اولندی

(الفصل فی الحضرات الخمسة الالهیة)

امدی معلوم اولسون سکا که الله تعالانك ذاتنه وصفاتنه نهایت
اولمدیغی کبی حقیقتده عوالمه دخی نهایت یوقدرز براعوالم مظاهر
اسما وصفاتدر ظاهرلك عدم تناهیسی مظاهرك عدم تناهیسنی اقتضا
ایدر (کل هو فی شان) موجبنجه شؤنات الهیه‌یه نهایت یوقدر ☼
حتی کمال قدرتنـدن برعبدنه ایکی صورتله تجـلی ایلمز و بکی

بکی صورتله ولباسله جلوه کراولور وایکی عبده بوصورتله
تجلی واقع اولمشـدر ونه اوله‌جقدر جلت (قدرته وعظم
شـانه ولا اله غیره) پس نه حقه نهایت وارونه مظهر اولان
عوالمه نهایت وار ☼ ولکن حسبیله اون سکز وجزئیات حسبیله اون
سکز بیك دیمشلر در تنکیم ابن عباس رضی الله عنه حضرت رسول
اکرم علیه الصلاة والسلامدن روایت ایدر که بیورمشلر در
ان الله تعالی ثمـانیة عشر الف عالم وان دنیاکم هذه عالم واحد
من هذه العوالم) یعنی حق تعالینك اون سکز بیك عالمی واردر ☼
وبو دنیا کیم کورینور اول عالملرك بریسیدر لکن بو عوالمك جمله‌سنی
دخی حضرات خمسه جامعدر

فصل فی حضرات غیب مطلق

وحضرات اول که غیب مطلق وعالم لاهوت وعالم لاتعین وعالم
اطلاق وعمای مطلق ووجود محض ووجود مطلق وذات صرف
وام الکتاب وبیان مطلق ونقطهٔ بسیطه وغیب الغیوب دیرلر ☼
تنکیم قرآنده بیورر (وعنده مفاتح الغیب لایعلمها الاهو) وبو جمله‌سی
که ذکر اولنـدی بر مرتبه‌نك اسمیدر و بو اعتبارله بو مقامده
حضرت حق جل جلاله وعم نواله کمال عزت واستغنا ایله موصوفدر
حقیقتده بو مقامده نه مقـام ونه مرتبه ونه اسم ونه رسم ونه
صفات ونه موصوف واردر لکن تفهیم ایچون تعبیر لازم کاور
بو مرتبه‌ده ذات کمال تنزهده اولوب هنوز اسما وصفات د آثرسنه
تنزل ایتمیوب جمله اسماء رسوم ذات حقده محو ومستهلك اولدیغی

مقامدر الآية (ان الله لغنى عن العالمين وهل اتى على الانسان حين من الدهر لم يكن شيئاً مذكورا) (سبحان ربك رب العزة عما يصفون ❊ وكنت كنزا مخفيا ❊ وكان الله ولم يكن معه شئ) بوجملهسى بومقامى ناطق ومبيندر ❊ لكن عارف بالله قتنده الآن كما كان درنتكيم حضرت على كرم الله وجهه حضرتلرى (كان الله ولم يكن معه شئ حديث شريفنى استماع بيوردقلرندن الآن كما كان بيورمشلرتتمه كبى واقع اولمشدر ❊ يعنى حديث شريفك كانه آخرى ونتيجهسى كبى دوشمشدر

❊ فصل فى عالم جبروت ❊

حضرت ثانى وعالم جبروت وتعيين اول وتجلى اول وعقل اول وجوهر اول وحقيقهٔ محمديه وروح اضافى وروح كلى وغيب مضاف وكتاب مبين ديرلر ام الكتابده مجمل اولان بومرتبهده مفصل اولديغيچون ❊ وام الكتاب كه ذاتدر وعالم اسما واعيان ثابته وعالم مجردات وعالم ماهيات وبرزخ كبرى ديرلر ❊ جمله مرتبهٔ واحدهنك اسميدر بر اعتبارله كه مخفى دكلدر

❊ فصل فى عالم ملكوت ❊

حضراتك اوچنجى عالم ملكوتدر اكا عالم مثال وعالم خيال وواحديت وتعين ثانى وتجلى ثانى وسدرة المنتهى وعالم امر وبرزخ صغرى وعالم تفصيل ديرلر

❊ فصل فى شهود مطلق ❊

حضراتك دردنجى (عالم) شهادت (وعالم) ملك (وعالم) ناسوت

و(عالم) خلق (وعالم) حس (وعالم) عناصر (وعالم) فلك وانجم (وعالم) مواليد دخى ديرلر ❊ مراد معادن ونبات وحيواندر ❊ وعرش عظيم دخى بوعالمدندر عالم اجسامك جملهسنى محيطدر (بوعالم) شهادتدن غيرى عوالمك جملهسنه (عالم) غيب ديرلر (وعالم) امر دخى ديرلر اول اعتبارله همان ايكى اولور (غيب) (وشهادت) (امر دنيا) (وآخرت) بودرت عالم كه ذكر اولندى درت دريا مثابهسندهدر (ملك) (وملكوت) وجبروت ولاهوت بودرت دريا ازلى وابدى اولوب اول وابتداسى وآخر وانتهاسى يوقدر (اولكيسى) درياى ذاتدر لاهوت دخى ديرلر (كنت كنزا مخفياً فاحببت ان اعرف) ماصدقنجه تموج ايدوب عالم جبروت ظهوره كلدى كه اكا روح اضافى دخى ديرلر (وعالم) جبروت دخى تموج ايدوب درياى ملكوت ظهوره كلدى ❊ وملكوت تموج ايدوب درياى ملك ظهوره كلدى ❊ تموجدن مراد ميل ذاتى واقتضاى ذاتيدر بوجملهسى طرفة العين ده ظاهر اولوب ذاتدن وجوده كلدى بلكه دخى تيزركده نتكيم قرآنده بيورر (وماامرنا الا واحدة كلمح بالبصر او هو اقرب) (يعنى) بزم امريمز دكلدر الا بر كره كوز آچوب يومنجه امردن مراد كن امريدر بر كره اول ديدى كوز آچنجه ودخى تيزرك درت عالم ظهور كلدى (اما) يوقدن ظهوره كلمش دكلدر وانقلاب ذاتدن ظهوره كلمشدر يوقدن ظهوره كلدى ديدكلرى ذاتى ذاتنده كزلى ايكن بالاراده اعيانه كلدى ديمكدن عبارتدر ❊ زيرا كه نه يوق وار اولور ونه

وار يوق اولور دريای ذات انقلابندن عوالم ظهوره كلدی (مثلا) دريای اول ثانی يه ثانی ثالثه ثالث رابعه منقلب اولدی درت دريا ظاهر اولدی (مثلا) هوا آبه آب برودته منقلب اولديغی كبی بو جمله سی بر نوردر انقلابله درلو درلو كورينور عارفلر قتنده الان وكما كان در ☼ جمله سی بر دريای نوردر ودائما موج وتجلی ايتمكده در (كل يوم هو فی شان) مقتضاسنجه اول موج ذاتدن كلور و ينه ذاته كيدر (منه بدا واليه يعود) يعنی حقدن ظاهر اولدی ينه اكا عود ورجوع ايدر (واليه يرجع الامر كله الله نور السموات والارض)

☼ بيت ☼

☼ جمله عالم ذات ايمش ☼

☼ دريای حكمت ايمش ☼

☼ حقله وصلت ايمش ☼

☼ لا اله الا الله ☼

☼ بيت ☼

☼ وجود مطلقك بحری نه موجی كيم ايدر پيدا ☼

☼ انا الحق سرينی سويلر اكر مخفی اكر پيدا ☼

☼ امدی بو بحرك موجنه ماسوای اعتبار اولور ☼ ودريا قديم وموج حادث ديمشلر

☼ بيت ☼

☼ البحر بحر علی الامكان فی القدم ☼

☼ ان الحوادث انهار وامواج ☼

اول وآخر هستیٔ حقدر وار اولان ماسوا هستیٔ مطلقده اعتبار اولنور جميع موجودات ذات مطلقدن ظهوره كلور واكر اول تجلی برآن منقطع اولسه اول آنده جمله سی محو اولوردی

☼ فصل خامس انسان كامل ☼

بيانندهدر و بوذكر اولنان حضرات وعوالمك جملهسنی انسان كامل حاوی وجامعدر ☼ پس انسان كامل مرتبهٔ جامعهدر واسم اعظم مقامندهدر ☼ واسم اعظم جمله اسماء الهيه يی جامع اولديغی كبی انسان كاملده اكر عالم ملك اكر عالم ملكوت وجبروت ولاهوت بونلرك جملهسنی جامعدر ظاهرا باطنا بر مرتبه بو قدركه انسان كامل آنی محيط اولوب سرايات ذاتی ايله آنده ساری اولميه ☼ بلكه آنك عينی اولميه ☼ نتكيم حضرت علی كرم الله وجهه بيورر

☼ بيت ☼

☼ وتزعم انك جرم صغير ☼ وفيك انطوی عالم اكبر ☼

يعنی سن كنديكی جرم صغير صنورسن حال بوكه عالم اكبر سنسن وسنده كز ايدر اكر مرشد كامله واصل اولوب نفسكه عارف اولسك جملهيی سنده وسنی جملهده بلكه جميع سن اولديغكی يقينا بلوردك مثلا اون سكز بيك عالم فرض اولنسه كه بر هاوان ايچنده دوكيلوب و بر معجون اولوب و بر نسنه تركيب اولنسه انسان كامل اولوردی ☼ انسان كامل اون سكز بيك عالمی اون سكز كوزله سير ايدر ☼ وهر بر عوالمه داخل

اولوب اول عالمه مناسب كوزله سير ايدر ❊ محسوساتی حس
كوزيله ❊ معقولاتی عقل كوزيله ❊ معانی يی قلب كوز يله سير
ايدر ❊ وقس علی ذلك ❊ بو حس كوزيله معانی ميسر اولنور
ظن ايدنلر كاندهقالدقلری اهلنه معلومدر ❊ بيت ❊

❊يوری بر كوز دخی بول چاره ايله ❊ بو كزآندن اكا نظاره ايله ❊

بوعالم غيب سير اتمكه برحقانی كوز كركدر ❊ عوالم
اون سكز بيك ديدنلر بو اعتبار اوزره ديمشلر كه عقل كل
ونفس كل كه ديمشلردر ❊ آنلر قلم ولوح دخی ديمشلردر ❊
و بعده عرش وكرس وسبع سموات وعناصر اربعه ❊ ومواليد
ثلثه وان سكز اولور بونلر كلياتدر ❊ بونلر جزئياتی اعتبار يله
بيكر صايمشلر در آنكيچون اون سكز بيك ديمشلردر ❊ اما
حقيقتده عوالم احد وحصره كلمز تتكيم مرور ايتدی (فائده)
پس بو ير يوزنده اولان مخلوقات در ياده اولانك عشريدر ❊
و جمله يرده اولان ودرياده اولان حساب اولنسه هواده اولانك
عشر يدر ❊ وجمله يرده ودرياده وهواده اولان جمع اولنسه
اولكی كوكده اولان ملائكه الهك عشريدر ❊ وجمله يرده وهواده
ودرياده واولكی قات كوكده اولان جمع اولنسه ايكنجی قات
اولانك عشر يدر ❊ وقس علی ذلك ❊ اوچنجی دردنجی
وبشنجی والتنجی يدنجی يه وارنجه بو قياس اوزره در و يدی
قات يرده و يدی قات كوكده اولان مخلوقات وملائكه كرسيده
اولان ملائكه نك عشر يدر (وسع كرسيه السموات والارض

بيورلمشدر ❊ و كرسيده و يدی قات كوكارده و يدی قات
يرلرده ودرياده اولان عرشك بر كوشه سنده اولان ملائكه نك
عشر يدر ❊ وبو جمله فوق عرشده اولان ملائكهٔ مهيمنك
عشر يدر ❊ ملائكهٔ مهيمن اول ملائكه در كه حق سبحانه
وتعالی آنلری خلق ايدلدن حقك جمالندن بر ذره كوزلرن
آيرميوب حسن جمال الاهده حيران اولمشلردر نه كنديلردن
خبرلری واردر ونه غيريدن هنوز دخی نه عالم ونه آدم ونه
ابليس خلق اولدغندن خبرلری واردر اصلا بلمزلر وحق تعالی نك
براولوملكی واردر اسمنه روح ديرلر باشنده بيحساب صاچار
واردر ❊ بو جمله ذكر اولنان ملائكه وعرش وفرش اكا
نسبت اولنسه بر انسانك النده برانجو دانه سی ويا صاچنه برانجو دانه سی
آصمش كبيدر ❊ واكر حق تعالی امر ايديدی بو جمله وارلغی بر لقمه
ايديدی وبو غازندن برنسنه كچمشدر ديو حس اتميدی ❊
وبو جمله كه ذكر اولندی اكر ملك واكر فلك انسان كاملك
قلبنه قونلسيدی وارميدر يا يوقميدر طويميدی ❊ نتكيم
حضرت بايزيد بو مقامه واصل اولدقده طالبلرن ترغيب ايچون
بيورمشدر (لوان العرش ومافيها الف الف مرة فی زاوية
من زوايا قلب العارف ما احس به) يعنی عرش عظيمكه محيط
عالم اجسامدر بو قدر عظمتله و بيك كره بيك عرش واچنده
اولان عارفك قلبنك كوشه لرنده بر كوشه سنه قونلسيدی
عارف آنی حس اتميدی ❊ اول كوكل كه يرلره وكوكاره وعرشه

كرسه صغميسان الله عظيم الشانى صغدر مشدر آنك وسعتى
بو مرتبه ده اولورسه عجبمى اولور ❋ نتكيم حديث قدسيده
واردر (ماوسعنى ارضى ولاسمائى ولكن وسعنى قلب عبد المؤمن)
يعنى يرلرمه و كوكلرمه صغمزم الا مؤمن قولمك قلبنه صغرم
ديو بيورر ❋ مؤمندن مراد انسان كاملدر ❋ قلبه صغمقدن
مراد جمال حقه اول كوكل آينه اولمقدر ❋ نتكيم حديث
شريفده بيورر (المؤمن مرآت المؤمن) مؤمن اولدن
مراد انسان كاملدر ❋ مؤمن ثانيدن مراد
حق تعاليدر پس انسان كاملك كوكلى حقك آينه سيدر ديك اولور
وحضرت شيخ اكبر عارفك قلبنك عظمتندن خبر ويرب
فصوصنده ديمشلردر كه بايزيدك خبر ويرديكى عرفك اجسامه نسبت
اولان عظمتنى بياندر بن ايدرمكه لوان مالا نتاهى وجوده يتقدر
انتهاء وجوده مع العين الموجودة له فى زاية من زوايا قلب العارف
ما احس به) يعنى شول نهايتى اولميان وارلق كه آنى ايجاد ايدن
عينه نسبتله اكا نهايه تقرر اولنور اول حدى و نهايتى اولميان شيئى
ايجاد ايلين عين قلب عارفده اولسه ايدى عارف آنى طويميه ايدى
وحضرت شيخ ذكر انديكى اوزره اولان عظمت حدو حصره
و وهم و قياسه صغر عظمة دكلدر انجق ذوقه راجعدر حق تعالى
بزلره اول ذوقلرى ميسر ايليه هو وحضرة بايزيد بو مقامده بيور
مشدر كه ❋ شعر ❋ شربت الحب كاسا بعد كاس فما نفد الشراب
ولا رويت ❋ يعنى حب الهى بى چنق چنق ايچدم نه شراب دو كندى

ونه بنم صوسزلغم قاندى و بو مقامده محب عين محبوبدر مرتبه قلبدن
و وسعت قلبدن خبر ويرمش اولور اهلنه معلومدر ❋ يعنى قلبم
آينه سى محبوب ازلى وليدينك تجليات و فيوضاتنه مظهر اولوب
فيوضات الهيه متعاقبه و متواليه دائما نازل اولوب قلبم آنى قبول
ايتمكده در ونه محبت نهايه بولدى ونه قلبمك قبولى دو كندى ونه
دو كنه جكدر و بونلرى ذكر ايتمكدن مراد انسان كاملك عظمتنى
و مرتبه سن بلدرمكدر و اندنخى حق تعالينك عظمتنى بلدر
مكدر ❋ شعر ❋ كيفية المرء ليس المرء يدر كها فكيف كيفية
الجبار ذى القدم ❋ واكرجمله اغجلر و نباتلر قلم اولسه و جمله
دريالر مركب اولسه وانس و جن و ملائكه كاتب اولسه و بو عالم
يارادلالدن حشره دك انسان كاملك احوالنى و عظمتك شرح
و بيان ايتسه لر هنوز بيان ايليوب بنه بكر قلايدى نتكيم قرآن عظيم
الشانده حق تعالى حبيبنه خطاب ايدوب بيورر (قل لو كان
البحر مدادا لكلمات ربى لنفد البحر قبل ان تنفد كلمات ربى ولو جئنا
بمثله مددا) يعنى يا حبيبم سن ايتكه اكر بنم ربمك كلماتنى يازمده جمع
دكزلر مركب اولايدى دكزلر دو كنوب ربمك كلماتى دو كنميدى
و بو انسان كاملك برادى دخى الم در نتكيم كلام قديمك اولنده
(الم ذلك الكتاب لا ريب فيه) بيورديغى بودر ❋ نتكيم حديث
شريفده بيورر (الانسان والقرآن توأمان) يعنى انسان كامل ايله
قران توأمدر توأم بر قرنده طوغان ايكى قرنداشلره ديرلر بس
بو قاردن برى ذكرى مرور ايدن حضرات و عوالم بر بونك اينه سى در

لاهوتك آيينه‌سی جبروت جبروتك آيينه‌سی ملكوت وملكوتك
آيينه‌سی ملكدر وبو جمله‌نك آيينه‌سی انسان كاملدر انسان كامل
خليفهٔ اللهدر وآيينهٔ حق نمادر ومرات الهيه ومرات كونيه‌در
وبو مرتبه بو قدركه انسان كامل انی جامع اولميه بی اختيار كلام
اوزاندی صدده كه‌لم حضرة شيخ بيورمشدر كه اكر عارف كندی
حقيقتنه عارف اولسيدی كندوبی بر اعتقاد ايله مقيد قلمزدی ومخصوص
قلمزدی ديمش ايدی بس عارف كندی حقيقتنه عارف اولمق
انسان كامل اولمقدر وانسان كاملك مرتبه‌سی بو بيان اولنان
وصفلر ايكده بری انجق نقل اولندی وانسان كامل مرتبه‌سنه
واصل اولنجه حق مطلقه مرات اولوب نوجهله تجلی اولورسه
تخصيص وتقييد سز قبول ايدر بس انسان كامل عندالله بو يله
مرتبه صاحبی اولاندر حق تعالی جمله‌مزه بو مرتبه‌يه ايرشمك
احسان ايليه آمين هو (ای قرنداش انصاف ايله تفكر ايله كه لايقميدر
بو استعدادی ضايع وتلف ايده‌وز ۞ اولئك كالانعام بل هم اضل ۞
مرتبه‌سنه كنديمزی تنزيل ايده‌وز حيفا ودريغا ۞ پس انسان كامل
اولمق استين ممكن اولمز الا بر انسان كامله خدمت ايدوب اتكن طوتمقله
اولور ۞ پس حق تعالی جمله‌يه بو استعدادی ويرمشدر انجق قصور
كندنده‌دركه استعدادينی ضايع ايدر كنديكی بر مرشد كامله تسليم
ايدوب وانك خلقيله خلقلنوب كندك دخی بر انسان اول ۞ وكمال
انسانيته بر اعتقاد مخصوص ايله كندوبی مقيد ايتمكدر توهم اولنميه
كه انسان كامل بی مذهب وبی اعتقاد اوله انسان كاملك مذهب واعتقادی

مشتبه الهيه‌ده نفس الامرده در مذهب واعتقادی مجازی دكلدر ديمك
اولور ۞ بعض اهل الله‌ه نه مذهبده‌سن ديو سؤال ايلدكلرنده مذهب
خداده‌يم ديو جواب بيورمشلردر ۞ ❊ بيت ❊

۞ قوقيد مذاهبدن بری اول ۞ قورهر ولك سردفتری اول ۞

سؤال بعض مشايخ كرامه سؤال ايتمشلر كه كرچه كيم عارف بالله بر
اعتقاد مخصوص ايله كندوبی مقيد قلمز لكن خلقه مناسب اولوب
عقللری ايرشديكی مذهبده واعتقاده كندوبی نمايان ايلر كه كلموا الناس
على قدر عقولهم بيورلمشدر واكر قلبنده اولانی خلقه اظهار ايتسه ايدی
آنی فی الحال قتل ايدرلردی يا بو تقديرجه منافق اولمزمی ديمشلر جواب
بيورمشلر كه اولمز بر امنافق اولدر كه بر كزلی اعتقادله مقيد اولوب
اعتقادنه كوره عمل اظهار ايدر واول اظهار ايلديكنه كندی دخی
منكردر ناحق ظن ايتديكيچون عارف اولدر كه هم اظهار ايتديكی
اعتقاده حقدر ديو هم باطننده اولانه ظاهری ضد كورنور فی الحقيقه
ضد دكلدر عارفك دائره‌سی واسعدر ۞ ايكی ضدی دخی جامعدر
آكا نسبت ضد دكلدر والله اعلم فصل فی سفر الاسفار امدی معلوم
اولسونكه عارف كنديسنك مبدأ ومعادنی بلوب نفسنه وربنه عارف
اولمق وكنديسنك قندن كلوب قنده كيده‌جكنی بلمك اسفار ثلثه‌يه
موقوف اولديسه دخی امكن بيانه شروع اولندی ۞ پس امدی
معلوم اولسونكه حقيقته نظر اولنسه انسانك سفرنه حد وپايان يو
قدر انجق بو تقرير اولنه‌جق اوچ سفر جمله‌سنی جامعدر وكشی
بو اوچ سفری تكميل ايتمكله نفسنه وربنه عارف اولوب كامل

ومكمل اولمز (فصل فى السفر الاول) معلوم اولسونكه هر هر كسنك
ذات الهده بر حقيقتى واردر فيچنكيم اول حقيقتك عالم حس وشهادته
كلوب ظاهر اولمسى جناب فاطر مراداتسه اول حقيقتى عقل اكاده
تصور ايدر كه مرآت الله دروعلم الله درالى ماشاءالله انده طوروب
تربيه اولدقدنصكره نفس كله كلور بعده عرش كرسيدن كذار ايلر
سمواتى طبقه طبقه كزار ايدب فلك قره كلوب وبعده كرۀ ناره
وكرۀ هوا وآب وخاكه كلور ❊ وبعد معادن ونبات وحيوان وملك
جن وانسانه كلور مرتبۀ انسانه كلنجه بو مراتبك هر برنده نيجه مهالك
واردر وهر برنده اكلنوب ونيجه ورطه لره اوغرايوب كاه عالى كاه
سافل افتان وخيزان وانسانه واصل اولدقده نصف دائره تمام اولور
اسفل سافلين مرتبه سيدر وعقل كل اعلاى عليين مرتبه سيدر ومبدأ
اولدر ذكر اولندى (لقد خلقنا الانسان فى احسن تقويم ثم رددناه اسفل
سافلين) بو مراتبكه ذكر اولندى مرتبۀ انسانه كلنجه سفر اولدر
❊ واكر بو مرتبه ده قالوب مرتبۀ انسانه وكنديك مبدأ معادنه
عارف اولميوب وسير سلوكله سفر ايدوب مبدائنه واصل اولوب
جمع اولمزسه فرق قبل الجمعيدر التفرقة بلا جمع اشراك
بيورلديغى بو دائره در ❊ اولئك كالانعام
(بل هم اضل) زمره سنده قالوب آنده حشر اولور

❊ فصل فى السفر الثانى ❊

و بوسفر ثانى يه مخصوص ومشاهده ومربى ديرلر ❊ وبو
سفر ثانيده مرشد كاملك دامنه تشبث ايدوب بنه عقل

كله طيران ايدوب وسفر معنوى ايله سفر ايلك كرك كه اكا
حقيقة محمديه دخى ديرلر ❊ سعى وهمت پيرانله واصل اولق
كركدر ❊ وبو وصلت خاصدر اما علايقدن كذار ومرتبۀ
انسانه داخل اولنجه بو مرور ايتديكى مرتبه لردن بررنك
وبر خلق وبر صفات رديه اخذ وحاصل اتمكله كالانعام
بل هم اضل مرتبه سنه واصل اولمشيدى ❊ پس اول
صفات رديه واخلاق ناپسنديده مرشد كامله متابعت وامرنه
اطاعت اتمكله اخلاق ذميمه لرك كليسنى ترك ايدوب كالاول
مجرد پاك اولوب بيرنك اولمينجه عقل كله عودت ووصول ميسر
اولمز ❊ مادامكه سالك عقل كله عودت ايدوب عقل كل
اولميه ❊ اهل الله قتنده نابالغدر ❊ پس سالك ايكن بلوغى
عقل كله رسيده اولمغله اولور ❊ ومرتبۀ ولايت بو مقامدر

❊ بيت ❊

❊ دليله ابريشن باغ اولورلر ❊ دلى اولمين ناپاك اولورلر ❊
عقل كله واصل اولنجق مبلغ رجاله ينشوركه اكا دخى حقيقة
محمديه ديرلر (اول ماخلق الله عقلى) بيوردقلرى بودر ❊
وينه بو مقامده بيرنك اولور وحدت طوتر ❊ بيت ❊
❊ چونكه بيرنكى اسير رنك شدى ❊ موسى با موسى درجنك شدى ❊
❊ چونكه بيرنك رستكارى داشتى ❊ موسى وفرعون دادند آشتى ❊
وبو مقامده سالكك عقلى عقل كل ونفسى نفس كل وروحى
روح القدس اولور ❊ وبو مقامه جمع بعد الفرق دخى ديرلر

مجذوب حق مقامیدر وحیرت وهیهات وهم اوص مقامیدر
چوق کمسه الحاده مائل اولور ❊ نتکیم دنلمشدر (الجمع بلا
تفرقة زندقة) سالك بومقامده قالوب کذار اتمکه سعی ایلمز ایسه
تکمیل وارشاده کماهو حقه نائل اوله مز ❊ حد ذاتنده
غایة الغایه ذوقلی مقامدر فی الله وسیر فی الله مرتبه سیدر
وجودنك قطره سن دریایه براقدی بیسر وپا والدی نه
کندیدن ونه عالمدن خبری واردر و .نسنه در ترهدایده مز وامر
شرایعله دخی تقیدایده مز پس بومقامدن دخی کچمك کرکدر وحق
سبحانه وتعالینك فضل وعنایتیله هم بومقامده فنافی اللهی جامع
اولوب هم ترقی ایدوب بقابالله مرتبه سنه واصل اولمق کرکدر

❊ فصل فی السفر الثالث ❊

بواوچنجی سفر سیر عن اللهدر و بقا بالله در یعنی ینه حقدن
خلقه سیر وسفردر وبعد الجمع ینه فرقه کلمکدر آخری ارشاد
ایچون بومرتبه دن نزول معنوی ایله تنزل ایدوب وکندوبی
بشریت لباسنده کوستررر نتکیم حضرت رسالت بیورر ❊
انما انابشر مثلکم ❊ یعنی بندخی سزکبی بشرم دیدی ❊
و بومقامده ینه یمك وایچمك واویومق ونکاح اتمك پیشه سیدر
ونه افراط ونه تفریط اوزره درحد اعتدال واستقامتده در

❊ بیت ❊

❊ نه افراط ونه تفریط اوله انده ❊ صراط مستقیم اولدر میانده ❊

عدالت وعفت واستقامت اوزره اولوب اوامر شرعیه یه

کمال مرتبه رعایة اوزره اولوب انجق فرائضدن ماعدا درلو
درلو صوم وصلواتلرله مقید اولمزلر کثرتده ووحدتده دائمون
صلوة ایچنده والوب ظاهری خلقله وباطنی حقله درخلق
انی فهم ایتمك غایتله دشواردر ❊ زیرا بوخلق ظاهرده نقدر
کثرة زهد وعبادت کوررسه نظرلری اکادر کامل آنی
صورلر ❊ کاملك کمالی ایسه بوحس کوزیله کورنمزانی
کورمکه حقانی کوز کرکدر کامل اولانی ینه کامل کورر
و بلور بودائره فرق بعد الجمع دائره سیدر وحضرت علی کرم الله وجه
حضرتلری بیورمشلردر ❊ التفرقة بلا جمع اشراك وجمع بلا تفرقة
زندقة والجمع والتفریق توحید ❊ و بوذکر اولنان اوج مقام بونك
معناسیدر تفصیله حاجت دکلدر ❊ پس کاملك بومقامه تنزلی عین
ترقیدر ❊ وبومقامه کلنجه نفسنه وربنه عارف اولوب کندوبی بر
اعتقاده مخصوصله مقید قلمزلردیمك اولور والله اعلم ❊ وینه حضرت
شیخ قدس سره بیورر کوولاینقذ اعتقادواحدفی ربه اوفوقه علی
العین الجامعة للاعتقادات ❊ ودخی برکمسنك ربی حقنده اولان
اعتقادنی رد وانکار ایلمزلر جمله اعتقاداتی جامع اولان عینه یعنی حقیقته
وقوف واطلاعی اولدیغیچون ❊ یعنی عارف برعین جامعه یه عارف
اولدیکیم اول حقیقت جامعه نك هر اعتقادنده بریوزی واوردر زیرا
کیم اول عین مطلق دیدکاریدر ❊ (پس بر مطلق بوقدر که انك
مقیدده بریوزی اولمیه ❊ پس نیه عبادت اولنسه حقیقتده اول وجود
مطلقه در عبادت واعتقاد ایدن کرك بلسون کرك بلسون ❊ شیخ

عراقی حضرتلری بیورر که حق تعالی کندوبی جمیع اشیانك عینی
ایلدیکی کندیدن غیریه عبادت و محبت اولمیه غیرة الله بویله اقتضا
ایتمشدر

❊ بیت ❊

❊ غیرتی غیری قومدی انك ❊ لاجرم عینی اولدی اشیانك ❊

❊ بیت ❊

❊ دادی حق که اشیایی براده ❊
❊ اوزندن غیری قومادی اراده ❊
❊ که عالمده طپانلر اکه طاپه ❊
❊ که هر یوزدن کورن خلق قاپه ❊
❊ که حسن خلقله انسان قاپلور ❊
❊ صنق کوکار انکله یاپیلور ❊

بو آیۀ کریمه نك تفسیری بودر (وقضی ربك الا تعبدوا الا ایاه)
یعنی یا محمد سنك ربك بویله حکم و تقدیر ایتمشدر که کندیدن غیریه
عبادت ایتمیه سن اکر عبادت و اکر محبت و اکر مدح و ثنا هیچ
بر وجهله غیریه اولمق ممکن دکلدر ❊ حتی عبادتی صنمه ایدنك
دخی حقیقتده عبادتی صنمه دکلدر زیرا صنمك وارلغی دخی صمددندر
وارلق حقك ایدیکن بلنه حال معلومدر ❊ پس عارف بو معنایه
واقف اولیجق نه کندینك مقید اعتقادی اولور ❊ ونه آخرك
اعتقادنه دخل و انکار ایدر ❊ زیرا جمله برا و امره منوط اولوب ونه
ارادهٔ امردن غیری کسنه اولمدیغی معلومی اولدی (لا موجود الا هو)
ونه هر کشینك مظهر اولدیغی اسم جهتیله اعتقاد و احوالنی

اد ایله برلی برینه قودی

❊ بیت ❊

❊ اکر یك ذره را اید کیری از جای ❊ خالی باید همه عالم سراپای ❊

پس عارفه (فاینما تولوا فثم وجه الله) معناسی ظاهر اولور یعنی
هر قنغی جانبه دونرسکز ظاهر و باطننده حقك بر یوزی واردر اول
یوزه دونرسکز سز کرچه کیم بر یوزدر لکن (کل یوم هو فی شأن)
مصداقنجه مراتب و مقامات واردر بهر مقامده بر کونه و هر
مرتبه ده بر نوعه یوز کوستررو هر یوزده بر کونه حسن و هر حسنده
بر نوع عشق و هر عشقده بر درلو غمزه ده بر درلو شیوه
و هر شیوه بر درلو او کرشمه و هر کرشمه ده بر درلو ناز و هر برده ده
بر درلو اغازه کوستررر ❊ انکیچون عاشق شوریده و شیدالر درلو
درلو حاللرده و سودالره اوغرر کاه مظهر قبض و جلال و کاه بسط
ذوق و شوق و صفا و جمال اولور کاه ناز و کاه نیازله متصف اولور
کونه کونه شیوه و نازلرله دائما عاشقك نظرنده جلوه و شیوه کوسترر
و بر یسن دخی ایتمز ❊ پس عارف نیجه کندوبی بر اعتقادله و حالله
مقید ایلسون ❊ پس محبوب هر نه وجه و صفات و لباس و شیوه
ایله کندوبی عرض ایدوب جلوه کر اولورسه غفلت ایتمیوب کندوبی
بر یوز ایله مقید قلمز ❊ و هر یوزدن مشاهده اولور مقید قلانلری
دخی معذور طوتر دائره سی واسعدر بلور که تقید دخی شؤنات
الهیه دن بر شأنك و اسمادن بر اسمك اقتضاسیدر ❊ نتکیم حضرت
رب العزه قرآن کریمنده حضرت هود نبی علیه السلام لساندن

بیورمشدر (ومامن دابة فی الارض الاهو اخذ بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم) دابه دیو بریوزنده حرکت ایدنه دیرلر ☼ یعنی بر یوزنده حرکت ایدر برنسنه یوقدر الا جناب حق یدقدرتیله انك بو یانی طوتمشدر نجه دلرسه او یله تصرف ایدر ☼ تحقیقا بنم ربم صراط مستقیم اوزره‌در ☼ پس هر کیمسه بر اسمك مظهری اولوب انك تحت تصرفنده وقبضه‌سنده اکر جمال واکر جلال اکر مضل اکر هادی اولشیء اول اسمك صراط مستقیمیدر ☼ پس اعتقادات دخی بویله درکه اکر شخصك اعتقادی بر شخص اخرك اعتقادنه کوره اکری کورسه‌ده اول شخصك ذاتنده مظهر اولدیغی اسمك اعتبارنه کوره انك صراط مستقیمی اولدر ☼ مثلا یایك طوغریلغی اکریلکنده‌در ☼ ضلالت مضل اسمنه نسبت طوغریدر هادی اسمنه نسبت اکری کورنورسه‌ده ☼ پس عارف بو معنایه عارف اولدیغیچون کیمسنك دیننه دخل ایلمز ☼ لکن بو مقامده برسؤال وارد اولورکه سر قدره وقوفی اولمیان جوابنده عاجزدر انجق اهلنه اسهلدر (سؤال) چونکه جمله عبادات وغیری احوال مقتضای اسماء الهی اولوب عبدك انده اختیاری اولمیجق بوفهم اولنورکه هرکس کندی حالنه مجبور اولمق لازم کلور جبر ایسه ظلمدر (جواب) بو تحقیقی حقیقتده ایکی اصله راجعدر بری بودرکه ماهیات مجعوله دکلدر ☼ و بری بودرکه علم معلومه تابعدر بو ایکی اصله وقوف حاصل اولیجق مهما امکن سر قدره وقوف حاصل اولور ☼ بعنایة الله تعالی

کویا بو ایکی اصل سر قدرك مفتاحیدر ☼ ماهیات دیو جمله اشیانك علم الٰهیده اولان صورتلریدرکه هنوز دخی علمدن عینه کلمدی ☼ و ماهیاتك بر آدی اعیان ثابته‌در وحقك علم ذاتنك عینیدر وانسان کاملك دخی اویله‌در و بر اعتبارله علم ذاتك آیینه‌سیدر اول ماهیاته جناب خدادن فیض اول ماهیاتك خد ذاتنده اولان استعداد وقابلیتنه کوره اولور اکر اعتقاد وغیری احوالی هرنه اولورسه عصیان وکفر وایمان وطاعة وانقیاد اول ماهیات انسان استعدادیله قابلیتنه کوره ازل ازالده حقده هرنه کیم طلب ایلدیسه اکا فیض اولنمشدر (مثلا) بغدای تخمنك استعدادی ینه بغدای بتورمکدر وارپه‌نك ارپه وطاری‌نك طاری بتورمکدر وقس علی هذا ☼ مثلا اکر ارپه‌نك دلی اولسه واکنجی‌یه اعتراض ایدوب بنی نیچون بغدای اتمدك دیسه اکنجی جواب ویره ایدیکم سنك استعدادك یوقدر جکدر ☼ وارپه تخمندن بغدای اومق حماقتدر بو نجلاین هرنسنه‌نك ماهیتی وعین ثابته‌سی ازلده حق تعالی‌نك علم قدیمنده نه حال ونه خاصیت اوزرنه بولندیسه ونه اسمك مظهری دوشدیسه ظهوره کلدکده هر بریسی کندینك ازلده‌کی صفاتیله اشکار اولور علم الٰهك آنده تأثیری یوقدر (فالمدبرات امرا) ماصدقنه عارف اولنلر بوسره واقفلردرکه حد ذاتنده اول معلوم نه حال اوزرینه ایسه علم الله اول وجه اوزرنه تعلق ایدر مقتضای صفات واسمادر ومعلومه تابع دیمکدن مراد بودر (قضا) دیو جمله اشیانك علم الٰهیده‌نه وجهله ونه حالله بولندیسه اجمالا

اولوجهله حاكم اولمشدر (قدر) ديو استعدادی حسبيله شيئاً
فشيئاً بعده تفصيل اوزره عالم حس وشهادنده ظهور بولمسيدر
ينه ظهورنك زمانی اول شيئك استعدادی حسبيله اقتضا ايدر
(سؤال) معلوم اولديكه هر كشينك جميع احوالی اكر ايمان واعتقاد
واكر كفر واكر خير وشرنه زمانده ظهور ايده جكی اوشيئك
استعدادنه وقابليتنه كوره لسان حالله حقدن طلب ايتمسنه كوره
ايمش جمله سی استعداد وقابليت ذاتيه سنه كوره ايمش ديديكمز
دخی حقك مخلوقيدر ومجعوليدر استعدادی دخی ويرن حقدر ينه جبر
اولمزمی (جواب) جمله محققين قتنده استعداد مجعول ومخلوق
دكلدر ☼ زيراكه ماهيات مجعوله اولميجق اول ماهيانك استعدادی
وقابليتی وجمله احوالی مجعول اولممق لازم كلور ☼ ماهيات صور
علميه يه ديرلر كه هنوز انده خلق وجعل يوقدر هر كسك عين
ثابته سی نه اقتضا ايدرسه كنديسنك عين ثابته سنك مجبوريدر
مرقدر بويله اقتضا ايتمشدر كه ☼ پس هر نسنه استعداده منوط
ومربوط ايديكن بلوب كنديسنك ماهيتی وعين ثابته سی واستعدادی
نوجهله ايسه تخلف ايتميوب وزائل اولميوب كنديده شيئاً فشيئاً
زمانی كلدكده ظهور ايده جكنی بلسه حضور ايدر مكر كنديسنك
استعدادی نقصان اوزره ايديكنه الم چكه ☼ وينه حد ذاتنده
هيچ جبر يوقدر ☼ وجبر دخی ايكی قسمدر بری مقبول بری مردوددر
مقبول اولدركه جمله اوامر الهيه يه امتثال ومناهيدن اجتناب
ايتدكدنصكره كنديسی ايچون بر فعل وبر قدرت اثبات ايتميوب جمله سنی

حقدن بله بويله اولورسه مقبولدر ☼ وبر جبر دخی بودركه عبد
جمله معاصی يه مرتكب اولوب نه اوامره امتثال ونه معاصيدن
اجتنابی اولميوب ينه كنديسی مرتكب اولديغی فساد وشری
حقه اسناد ايلكه ادب ايتميه بو جبر غايه مذمومدر ☼ وبو مقامده
سؤال وجواب چوقدر اهلنه معلومدر ☼ بر صوفی يه حق ظلمدن
نيجه خلاص ايتدك ديمشلر ملكندن كنديدن غيری بر موجود
دويعدم ظلم نيجه اولور وكيمه اولوردی ديو جواب ويرمش ☼ بو قدر كلام
بسدر ☼ انس بن مالك رضی الله عنه رسول الله صلی الله عليه وسلم
حضرتلرينك قپوسنده خادم ايدی روايه اولنوركه اون سنه
كيجه وكوندز يانلرندن ايرلميوب خدمت ايلدم بركره ايشلديكم
ايش ايچون نيچون ايشلمدك ديمدی ☼ حضرت رسولك سر قدره
كمال اطلاعی اولديغيچوندر حضرت شيخ كبير نفحاتنده ايدركه
حق تعالی بعض اسراری حين دعوتده انبياسندن ستر ايتمشدر
مثلا قدر سری كبی زيرا استعدادی كفره وفسقه اولان دعوت
فايده ايتميه جكنه وقوف حاصل اوليجق دعوت امرندن عاجز
ومتحير اولور وامر دعوت تمام اولوب كفره ومنافقين ومؤمنين
وصالحين ممتاز اولدقدنصكره بلدرمشدر ديو بيورمشدر (ثم انه
ان وقف مع العين الجامعة للاعتقادات كلها فيه فيخاف ايضا
ان يكون هذا القدر الذی اعتقده احد مثل اعتقاد مقيد فی الرب
فيتخيل انه مع الرب وهو مع ظنه لا مع الرب مع كونه بهذه المثابة
فی تسريحه واطلاقه وعدم تقييده لانه اوقيده بالاطلاق فلا يزال

بخاف حتى يأتين اليقين) يعنى اندنصكره اكر اول عارف طوره
جق اولورسه جمله اعتقاداتى جامع اولان عين ايله ينه خوف
اولوركه اعتقادنى بو مرتبه‌يه يتشدر مشكن بوبك اعتقادى
هراعتقادى (ميقدفى الرب) مثللو اوله ※ اول كمسه ايسه تخيل
ايلركه رب مطلق ايله اوله حال بوكه كندى ظنى ايله‌در ※ يعنى
كندى تصورنده پيدا ايتديكى ربى ايله‌در رب مطلق ايله دكلدركه
اول رب الارباب‌در ※ اول عارف تصر يحده واطلاقده وعدم
تقييدده بو مثابه‌يه يتشمشكن ينه رب مقيد عبادت خوفى واردر ※
زيرا اطلاقله قيد اولورسه‌ده خوفدن امين وخلاص اولمزحتى
يقين كلمينجه (واليقين هوالله) يعنى حق ظاهر اولنجه (فايده)
معلوم اولسونكه اهل يقين لر يقينى اوچ وجهله تقسيم ايتمشلردر ※
برى علم اليقين برى عين اليقين وبرى حق اليقين ※ اول علم اليقين
بلمك ※ ايكنجى عين اليقين كورمك ※ اوچنجى حق اليقين المقدر
(مثلا) شجاعت وار ايديكن بلمك علم اليقين ※ اخرك شجاعتنى كورمك
عين اليقين ※ شجاعت كنديدن صادر اولمق حق اليقين‌در معرفة
الله دخى بو اسلوب اوزرنه درفهم ايدن ايدر ※ لكن بو موضعده
برمقدمه بيان لازمدركه اول حقيقت جامعه‌نك اطلاقى وتقييدى
نوجهله‌در ونوجهله مطلق اعتقاد اولنمق كدكدركه خوفدن
خلاص اولنوب يقينلك حاصل اوله (مقدمه) معلوم
اولسونكه اول حقيقت جامعه كه حضرت شيخ ذكر
ايلدى چوق اسمله مسمادر بعض عارفين عشق ايله تعبير اتدى

شيخ عراقى كبى واكا تابع اولنلر و بعضلر ذوق ازلى ونطق ايله
تعبير ايتديلر ※ شيخ محيى الدين عربى وشيخ صدر الدين
قنوى كبى جمله سنك مرادى برذات و برحقيقتدر

بيت

عبادانا شتى وحسنك واحد ※ وكل الى ذاك الجمال يشير

لسان عربيده وجود تركيده وارلق فارسيده هستى‌در ※
حقيقتده جمله‌دن منزه‌در ※ انجق تفهيم ايچون وجود عشق
ونور ونفس رحمن ديرلر مراد برذاتك اسميدر ※ وهو الحق
وجود مطلقك تعبير ايدنلر كه مطلقدن مراد تقييددر واطلاقدن
واطلاقله تقييدك جمعندن بو جمله‌دن وتنزيهدن مطلق اعتبار
ايتمشلردر ※ حتى تنزيهدن دخى تنزيه ايتمشلردر ※ حتى
قيدندن دخى تنزيه كركدر ديمشلردر انجق ذوقه راجعدر
بو تقديرجه برذات شريف ملاحظه اولنوركه اوسع ومحيط
اوله جميع مراتبى يعنى بوذكر اولنسان مراتبك هم عينى اوله
هم بنه متنزه اوله ※ بو تقديرجه هم مقيد وهم مطلق وهم
جامع وهم منزه اولور اطلاق حسبيله كمال عزت واستغنا ايله
متعزز ومتغنى اولوب اكانه نازونه نياز ايرشور (ان الله لغنى
عن العالمين) (كان الله ولم يكن معه شئ) (سبحان ربك رب العزة
عما يصفون) بو معنايه اشارتدر و بو مقامده نه اسم ونه رسم
ونه نعت ونه صفات جمله‌دن منزه ومبرا وعارى اعتبار اولنور
وجمله مراتبنده سير وجلوه كر اولان ينه كندى اولوب وهر

مراتبك عيني اولوب جمله يي جامع اولديغي اعتبارله هر اسمله مسمىٰ وهر رسمله مرسوم ونعت وصفاتله منعوت وموصوف اولور جمله مراتبه تنزل ايدر اكا تنزل دخي عين كمالدر ❊ تكيم حديث قدسيده بيورر (مرضت لم تعدني وجعت لم تطعمني) يعني خسته اولدم صوره كلمدك وآج اولدم طعام ويرمدك بيورر ❊ حق صفات وتنزلات ومراتبدن اضدادي قبول ايدر اكا ضد دكلدر بر صفت يوقدر كه ضديله دخي موصوف اولميه بو معنايي اخص خواص بلور عارفيندن انجق بو مقدار تنبيه كفايت ايدر (هو الاول والاخر والظاهر والباطن وهو بكل شئ عليم) پس اطلاق وتقييد نوجهله ايدوكي مهما امكن بيان اولنديسه معلوم اولا كه اكر اطلاقله قيد اولنورسه اولدخي تقييد كبي اولور حقك جمله مراتبي محيط اولوب (فاينما تولوا فثم وجه الله) مقتضاسنجه هر مرتبه ده يوزي وار ايكن بر يوزه ايمان كتوروب غيري يوزي انكار اتمكله حقي اورتمش اولوب كفره نسبت ايتمش اولور ❊ مثلا بونه عبادت ايدن تخصيص وتقييد ايدوب غيريني انكار ايتديكيچون كفره نسبت اولنور ❊ اكر مسلم جمله مظاهردن بر مظهرده حقك وارلغني انكار ايدرسه شرع اكا مسلمان ديمز

❊ بيت ❊

❊ كفر باطل حق مطلق را بخود پوشيده است ❊
❊ كفر حق خودرا بحق پوشيده است ❊

اى پسر بو معنى (وقضى ربك الا تعبدوا الا اياه) مضمون شريفنه واقف اولانه معلومدر ❊ بيت ❊

❊ جهانرا بلندى وپستى تويى ❊ ندانم چه هرچه هستى تويى ❊

پس حقيقة اطلاقه واقف اولانه عارف بالله وولى الله واهل الله ديرلر تكيم بيورر (الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون) زمره سنه داخل اولوب خوف وخطردن خلاص اولورلر ❊ اللهم ارزقنا ❊ وينه حضرت شيخ بيورر (وهذا نهاية العارفين برب الارباب) رب الاربابه عارف اولنلرك نهايتى بودر كه حق مطلقه عبادت ايدرلر مقيده عبادت ايدنلر كندى تصورنده پيدا ايتديكى معبوده اعتقاد وعبادت ايتمش اولور آنلر ارباب متفرقوندركه (ارباب متفرقون خير ام الله الواحد القهار) يعنى متفرق لزمى خيرليدر يوخسه واحد قهار اولان اللهمى خيرليدر اى نعم واحد قهار اولان الله خيرليدر ملكنده كنديدن غيرى كمسه يوقدر كه سؤالنه جواب ويره سؤالن ينه كندى ايدر وجوابن كندى ويرر (حقيقت) بونده ايمان واشارة واردر كه اول واحد وقهار الله بر بنده سنه صفة قهار ايله تجلى ايلسه آنك نظرنده جمله اشيا هلاك اولوب (كل شئ هالك الا وجهه) (وكل من عليها فان ويبقى وجه ربك ذو الجلال والاكرام) مصداقنجه بو كون بونده نقدا اولوب موت اراديله اولوب حقدن غيرى جمله اشيانك هلاكنى كوروب كندى دخي هلاك ويوق اولوب فناء كلى

ایله فنا فی الله حاصل اولوب جمال حقدن غیری برشی قالمیوب
نیچه زمان شویله فانی قاله اول جذبهٔ اعلاده که نه زمان ونه
مکان قاله ونه فلك ونه ملك اوله اول واحد وقهار الله کندیه
(لمن الملك الیوم) دیو خطاب ایدوب وغیری جواب ویرر کمسه
اولمیوب ینه عظمتیله (لله الواحد القهار) دیو جواب ویره
عارف بالکلیه محوه واروب هلاك اولمش و کتمشکن جناب حق
کندی ورالغنده یکی واراق وحیات ویروب (صبغة الله) ایله
مصبوغ اولوب ظاهرنده و باطننده اولان جمله اوصافی تبدیل
اولوب (یوم تبدل الارض غیر الارض والسموات وبرزوا لله الواحد
القهار) پس اکا حقانی کوز وقولاق ولسان ویرلوب سؤال
وجواب بعده بله واکلایه وایشیده کندیلکمز محودن صحوه
کلدیکی زمانده اما اول تجلی حالنده نه علم ونه معرفت ونه
شعورله موصوفدر محو مطلقدر صحوه کلدیکنده اکار وبلور
وبو آیة کریمه نقد اولنور اما لساند کتور مکه اذن یوقدر
دلمز وکوکلمز اوقورلر وقولقمز ایشدرلر علم الیقین دکلدر
عین الیقین وحق الیقیندر پس بو دائره‌یه رسیده اولیجق خوف
ورجادن خلاص اولنور هو الملهم اولمرشد الهادی وینه حضرت
شیخ بیورر (ثم ان اهل الکشف لهم اطلاع علی جمیع المذاهب
والملك والمقامات فی الله وفی الکون اطلاعاً تاماً لایجهلون
منه شیئا مما ظهر مما یقال فی الله اوفی الکون الا ویعلم صاحب
الکشف التام عن این یأخذها ویقیم عذر القائل بها ولا یجعله

عبثاً لان الله تعالی لایقدر ماعنده عبثاً وذلك لعلمه باسمائه کلها
وآتاه جوامع الکلم فیحفظه) یعنی اهل کشفك اطلاعی واردر
جمیع مذاهب وملك ومقاماته کرك مقامات الهیه اولسون کرك
کونیه اولسون اطلاعی واردر هیچ برشیئه جاهل دکلدر
جملیه علمی محیطدر ☼ پس الله تعالی حقنده و یا کون حقنده
برسوز سویلنمز الا کشف تام صاحبی آنی سویلین نه مرتبه‌دن
ونه مقامدن سویلمشدر واخذ ایتمشدر بلور وسویلینی دخی
معذور کورر وعبث کورمز زیرا بلور که حق تعالی عبث
نسنه یراتمشدر عارفك بویله اولدیغی حق تعالانك جمله
اسماسنه علمی اولدیغیچوندر که جمله مقامات ومراتب
اسمانك اقتضاسیدر وجمله اشیا مظاهر اسمادر واسمانك
اول مظاهرك یوزنده ظهوری اول مظاهردن استعداد
وقابلیتنه کوره‌در اول عارفه حق تعالی جوامع اسما اعطا
ایتمشدر که جملیه جامعدر دائره‌سی واسع ومحیطدر
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورر (اوتیت ما اول
جوامع الکلم) عارف دخی وارث نبی ایدر حقیقت محمدیه‌یه
واصل اولمشدر فافهم ان شاء الله تعالی وینه حضرت شیخ
بیورمشدر (ان لفظة هو اذا قاله صاحب الکمال کان هو ولم
یکن عند قوله هو فاعلم ذلك فانه من اسرار المعرفة بالله فلا
یشعر به کل احد ولاینتبه علیه احد غیره وضنة من اهل الله
اوخوفاً لما یتعلق به من الخطر لما یظهر فیه من التکوین الله عند

لفظة هو من العبد اذا كان يقول لها على لسان عبده) يعنى
هو لفظنى قچن صاحب الكمال ديسه كندى هو اولور
ودخى هو ديديكى زمانده كندى بواتمز بونى بلكه بومعرفة الله
اسرارندندر هركسه بونى يازوا كاهل اللهدن بركسه تنبيه
واشارة دخى اتمشدر باغيرتندن ايچون وياخوفدن كه بونه خطر
تعلق ايدر ☼ زيرا بونده عبددن تكوين الله ظاهر اولور
هو ديدوكى زمانده زيرا اولوقتده آنى عبدك اساندن سويلين
الله تعاليدر تحت اللفظ معناسى بودر لكن بومقامده تحقيق كلام
وتبيين مرام بودر كه قچن صاحب كمال هو ديسه هو ديدوكى زمانده
كندى وارلغنى بالكليه افنا ايدوب (موتوا قبل ان تموتوا) مقتضاسنجه
موت ارادى ايله اولوب ظاهراو باطنا وجودندن اثر قومیوب بيسر
وپاكدوبى درياى هويه صالوب غرق ومحو اولوب نام ونشانى
قالمز پس كندى هو اولور چون قطره دريايه دوشدى عين
دريا اولدى درياى هودن مراد درياى وحدتدر وعشقدر وجود
مطلقدر ودرياى نوردر حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم
بزلرى ارشاد ايچون دائما دعاسنده اللهم اجعلنى نورا ديو بيوررلردى
يعنى يارب بنى نور ايله ديرلردى آنلر خود نوردر تعليم ايچون بيوررلردى
پس كندويى هويه ويرن عين نور اولور ☼ بيت ☼ وارلغى
حقه ويرن وارلق حقك اولسون همين سن چق آرادن قلان
يار اوله اولاسين آمين بيورلمشدر وارلغى هويه ويرن عين هو اولمق
عجبميدر كه بركسه اولوسى نمكساره دوشه عين نمك اولور وپاك

اولور پس موت ارادى ايله اولوب هو نمكسارنه كندويى براقنلر هو
اولوب ونور اولوب طيب وطاهر اولسلر بعيد اولمز هو ديمك تركيجه
اول كسه ديمكدر امامراد حقك ذاتيدر يعنى جمله وارلق حقك وبنده
اولان وارلق دخى حقكدر ديو ملاحظه ايدوب جمله وارلغى وكندويى
ذات درياسنه صالوب هيچ ذاتدن غيرى نسنه قالممق كركدر پس
هو اسمنه مدلوم اولان هودن مراد مسما ايدوكن بلمك كركدر كه
هو ديدوكى زمانده نه اسم ونه رسم ونه زمال ونه مكان ونه نشان
قوميوب ذات هوده يعنى مسماده جمله وارلغى وكندويى افنا ايدوب
عبدك اساننده هودين يانه كندى هو اولمق كركدر

☼ بيت ☼

☼ اول اوخرنه كيم وار هو ايمش ☼
☼ باطن وظاهر نه كيم وار هو ايمش ☼

بو معناده حاصل اولدقدنصكره عبد كرك هو ديسون كرك انا وكرك نحن
كرك هم كرك انتم مراد ذات هو اولور حضرت شيخ بيوررعارفلر
بو معنايى اشارة ينه كارى حظر لازم كلديكى ايچوندر خطر بودر كه
عبد حق تكوين ايتمش اولور هو ديديكى حينده تكوين خلق ووضع
الفاظ مرادفه در بونك تحقيقى بودر كه هو دين كسه اكر مرشد كامله
يتشوب كامل اولمش دكل ايسه ☼ يعنى مرشد الذن كه سلوك
حقيقيدر نوش جام عشق ايدوب فنا فى الله حاصل ايتمش دكل ايسه
هو ديديكى زمانده كندى ظنى وتصورى اوزره واعتقاد وتقليدى
اوزره حق تخيل وتصور ايدر چون اطلاقه يتشممشدر كندى

تصورنه كوره حق مقيد ومحدود پيدا ايدر كندى تكوين
وايجاد ايتمش اولور ٭ وكندى پيدا اتديكى خالقه پرستش ايتمش
اولور ٭ اكرچه (انا عند ظن عبدى بى) فحواسنجه حقك آنده
دخى بر يوزى واردر ٭ لكن عبدك تكوينيله ظننه كوره ظهور
ايدوب يوز كسترز برابر مقيد يوقدر كه مطلقك انده بر يوزى اولميه
٭ وبر مطلق يوقدر كه مقيد اول مطلقك بر يوزى اولميه (پس)
بلكه بو جملده تكوين وايجادايدن كندوى ينه كنديدر ٭ لكن
عبدك اعتقادنه كوره‌در (پس) بو معبود مقيددر معبود مطلق
دكلدر خطر لازم كلور ديديكى بودر كمال بودر كه اول عبد
هو ديديكى زمانده بالكليه وارلغندن محو وفانى ومنسلخ اولوب
بر اعتقاد مخصوص وظن مخصوص وقيد مخصوص ايله
كندوى قيدايتيوب وجها من الوجوه تخصيص وتقييدا ايتمك
كركدر كه اله مطلقه ورب الاربابه پرستش وعبادت ايتمش اوله
والا كنديسنك تكوين ايلديكى معبوده عبادت ايتمش اولور افرايت من
اتخذ الهه هواه آيتنه ماصدق اولمش اولوب خطر لازم كلور
مع الله فى التوين امدى معلوم اولا كه كامل اولدر كه كنديسنك
انفاسنه مراقبه ايليوب پاسبان اولوب كوكل خزينه سنك
قپوسنده اوتوروب حقك كتبخانه سنه كرمكه حقدن غيرى افكاره
يول ويرميه (الطرق الى الله بعدد انفاس الخلايق) مقتضاسنجه
بهر نفسده حقه يول وار هر نفسى بالذات آلوب وينه حقدن
آلوب وينه حقه ويرمكدر معلوم اولا كه چون انساندن نفس

چقسه حد ذاتنده هيولانى اولوب بيرنك ايكن عبدك اعتقادى
وعملى وفكرى نه ايسه نفس اول رنكه بوياتوب واول لباسله
لباسلنوب چقار (پس) امدى دل خانه سنى حفظ ايلمك لازمدر
حقك رضاسنه مخالف اولان خواطردن زيرا عبدك قلبى حقك
خزينه سى وكتابخانه سيدر وانسان خزينه دار يدر افكاردر ديه
يعنى حقك فكرندن غيرى فكرلر اوغرى ذخرايدر كوكله كرمكه
يول ويرمامك كركدر تتكيم حديث شريفده بيورر (قلب المؤمن
بيت الله وقلب المؤمن عرش الله وقلب المؤمن خزائن الله وقلب
المؤمن مرآت الله پس) اهمال ايدوب حقك خزينه سنى حراميلره
نهب وغارت اتدررسه حالى مشكل اولور زيرا خائن اولمش اولور
(ان الله لا يحب الخائنين)

٭ بيت ٭

٭ كوكلده يانجق حقك چراغى ٭ كسيلور اوغرينك آندن اياغى ٭

واهل مراقبه قتنده خواطر اهل ظاهر دخى ظاهرا جريان ايدن
افعال واقوال كبيدر اهل مراقبه حقك رضاسنه مخالف
اولان خواطردن مسؤللردر (من دق دق عليه حسنات الابرار
سيئات المقربين) بيورلمشدر حقيقتده الله تعالى وتقدس كندى
فكرندن غيرى بنده سنك كوكلنه كلمكه رضاسى يوقدر زيرا
كيم كندى اويدر تتكيم حديث شريفده مرويدر كه بر كمسه
حق افكارندن غيرى نسوى الله ذكرنه يول ويررسه كعبة الهى
بت ايله طولمش كبى وبتخانه ايتمش كبى اولور اكرچه قلبده

اول خواطری خلق ایلین الله تعالیدر لکن غفلت اولندیغیچون
سؤال ایدر عبد دفع ایتیوب حق فکرنه تبدیل ایتیوب مصر
اولورسه سؤال اولنور و بونك تفصیلی بودرکه حق سبحانه وتعالی
(کل یوم هو فی شأن) نحوانسجه دائما وابدا تجلی اوزره‌در اول
تجلیدن امر حق ظاهر اولوب وعباد الله اوزره نازل اولوب
وعباد اللهك کوکلنی زیارته کلمك اوزره‌در اول امر حق مسافر
غیبیدر وحضور حقدن سیر وسفر ایدوب بی لون ورنك عبد
مؤمنك قلبنه نزول ایلدکده اکر عبد غافل اولمیوب حق ایله ایسه
اول مسافر غیبی اولان امر حق کوکلده اولان حقه ملاقی اولوب
تتکیم حدیث قدسیده بیورمشدر (ما وسعنی ارضی ولا سمائی
ووسعنی قلب المؤمن) بو حدیث قدسینك معناسنی تفسیرده
بعض عاشق بیورمشدر

بیت

حقل لؤلؤی لالادر کوکل ❊ مظهر اسم ومسمادر کوکل ❊
شهر سبع عنقادر کوکل ❊ نقد ذات حق تعالی در کوکل ❊

(پس) امر ربی نك اجتماعندن برصورت حسنهٔ قدسیه حاصل
اولوب بی کم وکیف ینه حقه رجوع ایدوب واصل حق اولور (منه
بدأ والیه یعود) ارواح یولندن دکل بلکه نزول منزه ایله نازل
اولوب ونه عروج منزه ایله عروج ایدر اکا نه ملك مطلع اولور ونه
فلك انجق بر نور منزه کورورلر ماعداسنی بلمزلر (پس) کوکل ذکر
وفکر حقده اولورسه اول عبد اول مسافر غیبی نك رعایتن ایدوب

حقنی ادا ایتمش اولور اکر امر حق قلب عبده نازل اولدقده حقه
ملاقی اولمیوب بلکه ملکه ملاقی اولورسه اجتماعندن برصورت
ملکیه حاصل اولوب ارواح عروج ایدیکی یولدن عروج ایدوب سدیه
دکین طیران ایدوب آنده قرار ایدر (واکر) اول امر حق نازل اولدقده
صدور انساندن شیطانه ملاقی اولورسه ینه برصورت روحانیهٔ ناریه
حاصل اولوب بر سیاه قوش صورتنده معارج شیطانیه دن فلك قمر
آلتنه دکین عروج ایدر آندن یوقارو یول یوقدر قیامته دکین آنده قرار
ایدر) واکر قلبنده نفسه ملاقی اولورسه برصورت نفیسه حاصل
اولوب طیر حسن صورتنده عروج ایدوب جنته منتهی اولور وصورتك
مزاجنه مناسب نعمت نازل اولوب متنعم اولور تا صاحبی کلنجه (وبو
نلرك اشتراکندن درلو درلو صورتلر پیدا اولور تفصیله حاجت دکلدر)
انجق انسان حد ذاتنده بر کارخانهٔ الهی اولوب ودائما اول ذات پاك
تجلی ایدوب وامر حق نازل اولوب بیرنك وبی کیف ایکن آنی انسان
رنکنه برابر ایدوب کندی اعتقادنه وعملنه وظننه کوره کونا کون
ولونالون صورتلر ایجاد وتکوین ایدوکن بیان ایتمکدر (وانسان
کامل هر حالده غافل اولمیوب امر حق تجلیی کم وبی کیف وبیرنك
نازل اولدیسه ینه بیکم وبی کیف وبی رنك ملاقی اولوب
حقوقنه رعایت ایدوب بیرنك کوندرمکدر (پس) انسانك
ظاهر و باطننده اولان افعال وافکار واعتقاداتی وحرکات
وتصوراتی وانفاسی بر ذره ذل دکلدر نیك ونده قابلیت واستعدادته
کوره درلو درلو لباسلر وصورتلرله ظاهر اولسه کرکدر آخرتده

صاحبی معتنم ویاملتذ اولوب ویاخود معذب ومتألم اولسه کرکدر
بونده حالی آنده اشکاره اولور (فمن یعمل مثقال ذرة خیرا یره ومن
یعمل مثقال ذرة شرا یره) (وینه حضرت شیخ بیورر قدس سره
العزیز (وقد ورد فی الخبر خلق الحق سبحانه وتعالی نفسه فردته العقول
کانها العدم فهمها من ذلك فهو لفظ شنیع ومعنی الی بدیع وماشعرت بان
کل صاحب مقالت فی الله تصور فی نفسه ثم عبده وهو الله لاغیره
وما خلقه فی هذا المحل الا هو والله خالق کل شیٔ) یعنی حدیث
شریفده وارد اولدی حق تعالی کندی نفسنی خلق ایتدی (پس)
بونی عقول رد ایلدیکی ادراکنده قاصر اولدیغیچوندر ☼ یعنی بونی
عقل معاش که عقل جزئیدر ادراك ایده مز بونی فهم ایتمکه عقل
معاد کرکدر ☼ ودخی کندوینی خلق ایدر دیمك ظاهر اقبیح کورنور
اما من حیث المعنی فی الحقیقه بدیعدر اوزکه طرفه معنادر اول عقول
که انکار ایدر فهم ایتدیکه هر کیم حق تعالی حقنده سوز سویلر
کندی نفسنده حقی بر صورت تصور ایتشدر دیمه عبادت ایدرسه
اول تصور ایدوب عبادت ایتدیکی خود الله تعالی در غیری دکلدر که
عبدك تصورنه واعتقادنه وظننه کوره قلب آینه سنده یوز
کوسترمشدر (پس) بو مآلده عبدك تصورنه کوره ظهور ایدن حقی
خلق ایتدی ☼ الا اول حق مطلق پس کندی کندوینی خلق ایتمش
اولور هر شیٔ خالق الله تعالی در و آندن غیری خالق یوقدر (پس)
اول عبدك اعتقادنه کوره ظهور ایدن دخی جمله اشیادندر (پس)
آنی دخی حق خلق ایتشدر ☼ نحت اللفظ معناسی بودر ☼

(معلوم اولسونکه) خلق ☼ وجعل ☼ وایجاد وضع ☼ وتکوین ☼ بو
محلده جمله سی بر معنایه در ☼ مراد ظهور وجلا واظهار
واستجلادر (پس) حق کندوینی خلق ایدر دیمکدن مراد تصور
ایدن عبدك تصورنه وظننه کوره کندوینی اظهار ایدر دیمکدر ☼
معلوم اولسونکه بر کمسه کندی کندوینی شویله بلا مرات مشاهده
ایتمك وکورمك وبلمك وار لکن مراتله کندو کندوینی کورمکده
بشقه صفا واردر انکیچون حق بو عالمی و بو ادمی خلق ایدوب کندیه
اینه ایلدی ☼ لکن مرات عالمده کندنك عکسنی ومرات ادمده
عیننی کورر و تماشا ایدر آدمدن مراد انساندر عالمی واادمی خلق
ایدب کندیه مرات ایتدی دیمکدن مراد کندوینی مرات صورتنده
اظهار ایدوب وینه جمال باکمالنی اول مراتده کندیه عرض ایدب وبر
یوزدن ناظر اولوب و کندینك حسننی کوروب عاشق وحیران
اولوب ونیاز اوزره اولوب وبر یوزدن معشوق اولوب نازشیوه
اوزره اولوب کندی حسننی کندیه عرض وجلوه کر اولدی دیمکدر
☼ وبو محلده رائی ومرئی رؤیت ومرات شیٔ واحددر ☼ و بو انسان
کامل بر اینهٔ مجلا ومصیقل ومطلقدر که اول جمال مطلق کندی
کندوینی بلا تقیید مشاهده ایدر انسان کاملك اینه سی حقك تجلیسنه
کوره در غیریده تجلی عبدك ظننه وقبولنه واعتقادنه کوره در والله
یقول الحق وهو یهدی السبیل (خاتمه) وحضرت شیخ قدس سره
العزیز فصوصك اخره مذکوراته مناسب کلمات ایراد ایدوب
فصوصك اخرنی ختامه مسك فواسنجه بو کلمات ایله ختم ایدوب

بیورمشلردرکه (والله المعتقد مصنوع للناظر فیه فهو صفة فثناؤه
علی ما اعتقد ثناؤه علی نفسه ولهذا یذم معتقد غیره ولو انصف لم
یکن له ذلك الا ان صاحب هذا المعبود جاهل بلا شك فی ذلك لاعتراضه
علی غیره خلاف ما اعتقده فی الله تعالی اذ لو عرف ما قال الجنید
رحمه الله تعالی لون الماء لون انائه اسلم لکل ذی اعتقاد ما اعتقده فی کل
صورة وکل معتقد فهو ظان لیس بعالم فلذلك قال الله تعالی انا عند
ظن عبدی بی ای لا اظهر له الا فی صورة معتقده فان شاء اطلق وان
شاء قید فاله المعتقدین تاخذه الحدود وهو الاله الذی وسعه قلب
عبده فان الاله المطلق لا یسعه شیء لانه عین الاشیاء ولا شیء غیره لا
یقال فیه یسع نفسه ولا یسعها فافهم) یعنی اله معتقد اکا ناظر اولوب
اعتقاد ایدن عبدك کندینك مصنوعیدر ایدلین اکا ثنایی کندی
ثناسیدر انکیچوندر که غیرنك اعتقادنی ذم ایدر اکر انصافی اولسه
اویله ایلزدی الا اول معبود خاص صاحبی جاهلدر شکسز غیرینك
معتقدنی ذم ایدوب واعتراضی انکیچون ایدر کندی اعتقادینك خلافی
کوردکیچون غیریلرك معبود حقنده اولان اعتقادلرینه معارضه
وانکار ایدر ※ اکر شیخ جنید بغدادی حضرتلرینك لون الما لون انائه
یعنی صویك رنکی ظرفنه کوره اولور دیدیکدر پس بونی بویلجه بلن هیچ
معارضه ایتمیوب هر صاحب اعتقادك اعتقادنی ینه صاحبنه
ایدوب وعارف اولوب حق تعالی حضرتلرنی هر صورتده کوره اویله
ایدی (پس) اول معبود خاص صاحبی ظن صاحبیدر عالم وعارف
دکلدر ※ انکیچون الله تعالی انا عند ظن عبدی بی بیوردی ※ یعنی بن

قوله ظاهر اولم الا اعتقاد ایتدیکی صورتده ظاهر اولورم استرسه
اطلاق ایتسون واسترسه تقیید ایتسون ※ اله معتقدان مقید محدود
در حد وحصره کاورو عبدك قلبنه صغن اله اولدر یعنی حقك بر
یوزیدر بشقه اله دیمك دکلدر ※ واما اله مطلق جل جلاله ولا اله غیره
هیچ بر نسنه صغمز کوکله دخی صغمز ※ نجه صغر که جمله اشیانك
عینیدر وکندیدن غیری برشیء یوقدر وکوکلك دخی عینیدر (پس)
کندی کندی وجودنه صغر وصغمز دیمك جائز اولمز بونی اکا کوره
فکر وفهم ایله (تمثیل) پس بو مقامده بر تمثیل بیان اولنسونکه بو
مذکوراتك فهمی آسان اوله معلوم اولسونکه بر محبوبك حسننه
نظر اولنسه انك اطرافنه نجه یوز بیك آینه وضع اولنسه اول بر
محبوب نجه یوز بیك کورنور نفسنده بر محبوب وبر یوز ایکن اول
آینه لرك قابلیتنه واستعدادینه کوره کیمنده مجلا وکیمنده مکدر
وکیمنده مستقیم وکیمنده معوج کوسترر (پس) برکمسه محبوبك
انجق بر آینه ده اولان یوزنی کوروب غیرنی انکار ایلسه عارف
اولممش اولور عارف اولان جملیه اقرار ایدر هر قنقی آینه کورسه
آینه ایله بلکه آینه سز دخی کورور

بیت

※ نجه یوز بیك کوز کورن بر صورت ایمش آشکار ※
※ کندی حسننه ینه کندی ایمش طلبکار ※

بو مثالده تفصیل لازم دکلدر عارف نقدر ملاحظه ایلسه وذوق
ایلسه کتورر (تمثیل) آخر وبر مثال دخی بیان اولسونکه برکمسه شمسك

صياسنى كورممش اولسه وبر قراكاق خانه ده اولسه ونا كاه اول خانه
نك باطنده رنكارنك كوناكون جاملرله بر پنجره اچسه لرچون صباح
اولوب افتاب طلوع ايدوب اول جاملره ضياسى طوقندقجه نجه
الوان رنكار اشكار اولسه اول رنكلرى ضيانك صنوب افتابك ضياسى
بشلدر و ياقرلدر بردرلو اعتقادده اولور ۞ اما عارف حقيقت
حالى بلور اول لماً لون اتانه پس جمله اشيايه ضيا ويرن حقك
نور يدر نتكيم حضرت قرانده بيورر) الله نور السموات والارض
(پس) عارف قتنده ايكى جهان ايدنه سندن كورنن بريوزدر ۞ ولكن
بعض عارف مارايت شيئاً الا ورايت الله بعده وبعض عارف مارايت
شيئا الا ورايت الله فيه ۞ وبعض الا قبله ديرو بعض الا الله دير
و بعض عارف لايرى الله الا الله دير وبو بش طور بو آفاقده اولاندر
۞ وعارف كامل بو بش طورك جمله سن كوروب جامع اولدقدنصكره
بش طور دخى نفسنده كورر تفصيلى بو محله مناسب دكلدر بلكه كشفى
حرامدر مراد ايدن انسان كاملك اتكه يپشوب اندن طلب ايلسون
زيرا من لم يذق لم يعرف در تحرير اولنز ۞ والسلام هو المعين ۞

۞ تم بعونه تعالى ۞

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı | Hacı Mahmud
Yeni Kayıt No | 2378
Eski Kayıt No |